

SZKOŁA KRAKOWSKA

Szkoła Krakowska skupia logopedów pracujących naukowo w Uniwersytecie Pedagogicznym oraz w poradniach i gabinetach z dziećmi i dorosłymi przejawiającymi zaburzenia komunikacji językowej. W kręgu badań i oddziaływań logopedycznych i terapeutycznych znajdują się:

- Dzieci zagrożone autyzmem
- Dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
- Dzieci zagrożone dysleksją i dyslektyczne
- Dzieci z niezakończonym i opóźnionym rozwojem mowy
- Dzieci z alalią i afazją dziecięcą
- Dzieci z porażeniem mózgowym
- Dzieci z niepełnosprawnością intelektualną
- Dzieci z Zespołem Aspergera
- Dzieci z Zespołem Downa
- Dorosłe osoby z afazją
- Dzieci dwujęzyczne

Teoretyczne podstawy badawcze opierają się na językoznawczych teoriach Profesor Marii Zarębinsy, dotyczących nabywania systemu językowego przez dzieci oraz rozpadu tego systemu u osób dorosłych. Badania te kontynuują: prof. Jagoda Cieszyńska, dr Marta Korendo, dr Sławka Orłowska-Popek, dr Danuta Pluta-Wojciechowska, dr Mirosław Michalik, mgr Agnieszka Fabisiak-Majcher, mgr Elżbieta Ławczys, mgr Agnieszka Bala, mgr Katarzyna Sedivy, mgr Małgorzata Świstowska, mgr Anna Żywot.

Podstawy teoretyczne terapii ukształtowane zostały pod wpływem filozofii humanistycznej i tez językoznawstwa humanistycznego sformułowanych przez Profesora Władysława Miodunkę.

Praca diagnostyczna i logopedyczna urzeczywistnia się w metodzie symultaniczno-sekwencyjnej opracowanej przez prof. Jagodę Cieszyńską.

Diagnoza symultaniczno-sekwencyjna opisuje zachowania, których brak w rozwoju dziecka, a nie zachowania zaburzone. Globalne (symultaniczne) ujęcie sfer rozwojowych i sekwencji następujących po sobie etapów rozwoju poszczególnych funkcji psychicznych pozwala dostrzec wzajemne zależności i na tej podstawie

budować program terapii, ustalając etapy rozpoczęcia stymulacji dla każdej sfery psychicznej.

Podstawą prowadzonej terapii wszystkich dzieci jest nauka czytania metodą symultaniczno-sekwencyjną, której towarzyszą specjalnie opracowane ćwiczenia ogólnorozwojowe.

Nauka czytania opiera się na:

- wynikach badań neuropsychologicznych, dotyczących powiązań intermodalnych, budowanych podczas przetwarzania bodźców słuchowych i wzrokowych.
- badaniach neuropsychologicznych potwierdzających, iż **sylaba** a nie fonem jest najmniejszą jednostką percepcyjną
- założeniu, że percepcja słuchowa ma zasadnicze znaczenie dla budowania systemu językowego dziecka
- wiedzy na temat funkcji symultanicznych (prawopółkulowych) i sekwencyjnych (lewopółkulowych) oraz kształtowania się struktur umożliwiających przesyłanie informacji między półkulami mózgu (spoidło wielkie, istmus)
- powtórzeniu sekwencji rozwoju mowy dziecka (od samogłosek, sylab, przez wyrażenia dźwiękonaśladowcze, do wyrazów i zdań)
- naśladowaniu 3 etapów nabywania systemu językowego: POWTARZANIA, ROZUMIENIA, NAZYWANIA (samodzielnego czytania)
- konstruowaniu dla potrzeb terapii podstawowych schematów składniowych i minimalizacji systemów języka
- pobudzaniu „zwierciadlanych neuronów” (*mirror neurons, Spiegelneurone*)

Trwające 60 minut ćwiczenia z dzieckiem odbywają się w obecności rodziców. Materiały do ćwiczeń konstruowane są przez logopedów Szkoły Krakowskiej i wydawane w krakowskich wydawnictwach.

Terapeuci ze Szkoły Krakowskiej współpracują ściśle z Elżbietą Wianecką (Gabinet Abecadło) oraz z logopedami, pracującymi w Warszawie - mgr Dagmarą Śmiałkowską, mgr Iwoną Wójtowicz, mgr Justyną Pawełą oraz mgr Romą Frańczak.

Przystępując do pracy terapeutycznej terapeuci ze Szkoły Krakowskiej postawili przed sobą biblijne zadanie *czynienia sobie Ziemi poddaną*, rozumiejąc jednocześnie, że nie zawsze z wielu różnych powodów, będzie można osiągnąć oczekiwane rezultaty.

Fakt, że prowadząc prace badawcze przedstawiciele Szkoły Krakowskiej są czynnymi logopedami i terapeutami pozwala budować wnioski teoretyczne ściśle przystające do rzeczywistości. Właśnie dlatego, że tyle za nimi i przed nimi doświadczeń, mogą z całą odpowiedzialnością pisać o zagadnieniach praktycznych. Wszystkie odklejone od rzeczywistości propozycje postrzegają oni jako intelektualnie igranie z losami wielu ludzi.